

Zdziwiła mnie obecność kwitnącej przy brzegu knieci błotnej (*Caltha palustris*), nieco już zmrożonej (Ryc. 1). Roślina ta, zwana również kaczeńcem błotnym kwitnie, przecież od marca do maja. Jesienią na jej kłęczu zanurzone w wodzie zawiązują się zimowe pąki, z których dopiero wczesną wiosną wyrastają nadziemne pędy. Najwyraźniej knieć pomyliła porę roku z powodu nienormalnie wysokich temperatur panujących w tym czasie.

Ryc. 1. Kwitnąca knieć błotna w połowie grudnia 2017 roku. Fot. M. Olszowska.

Pogoda w Mrągowie na początku stycznia bieżącego roku nie różniła się od tej z końca minionego roku. W tym czasie niewielki kluczek bezgłośnie lecących żurawi (Ryc. 2) zupełnie mnie zaskoczył. Okazało się, że ptaki widziano również na polach poza Mrą-

gowem, o czym informowali Radio Olsztyn mieszkańcy zdziwieni tym faktem. Żurawie przylatują na Mazury w marcu. Swoją przylot oznajmniają charakterystycznym klangorem. Obecność tych pięknych, dostojnych ptaków zwiastuje zbliżającą się wiosnę. Być może obserwowane ptaki to osobniki, które pozostały u nas na zimę albo przyspieszyły swój przylot zdeorientowane panującymi warunkami pogodowymi. Tak czy inaczej obserwowanie żurawi zimą jest dla

Ryc. 2. Przelot żurawi 7 stycznia 2018 roku. Fot. M. Olszowska.

nas niespodzianką, ale dla ptaków może skończyć się tragicznie, gdy nadejdzie prawdziwa zima.

mgr Maria Olszowska
e-mail: marjolsz@interia.pl

NIEPOZORNA WIOSNÓWKA POSPOLITA

Ryc. 1. Wiosnowkę trudno wypatrzeć. Fot. M. Olszowska.

Ta delikatna, drobna roślina jednoroczna jest jedną z pierwszych roślin zwiastujących nadchodzącą wiosnę. Choć pospolita, to prawie niedostrzegalna ze względu na niewielkie rozmiary. Pierwsze rośliny ledwie odstają od ziemi, dopiero później osiągną wzrost do około 10–15 cm. Wiosnowka pospolita (*Erophila verna*), bo o niej mowa, należy do rodziny kapustowatych (Brassicaceae). Rośnie na suchych murawach, piaskach i skałach. W sprzyjających warunkach pogodowych kwitnie od końca lutego do końca kwietnia. W maju szybko ginie. Jej drobnutkie białe kwiatki mają średnicę 3 mm i zebrane są w grona wyrastające na owłosionych dołach łodyżkach. Płatki kwiatków są białe i głęboko wcięte. Liście tworzą przyziemną owłosioną rozetkę zielono-bordową. Owocem wiosnowki jest wielonasienna łuszczyńka. Roślina posiada lecznicze właściwości moczopędne, żółciopędne,

Ryc. 2. Wiosnówka pospolita w całej okazałości. Fot. M. Olszowska.

odtruwające, podnoszące odporność na infekcje bakteryjne i grzybicze oraz wzmagające wydzielanie

Ryc. 3. Skupisko wiosnówki pospolitej. Fot. M. Olszowska.

soku żołądkowego. A skupiska kwitnącej wiosnówki wyglądają przepięknie.

mgr Maria Olszowska
e-mail: marjolsz@interia.pl

Ryc. Pająk z rodziny pogońcowatych (Lycosidae). Dorosła samica. Mitzpe Ramon, Pustynia Negew, Izrael. Fot. Jan Detka.